

# SOKOLSKI GLASNIK

GLASILO SAVEZA SOKOLA KRALJEVINE JUGOSLAVIJE

**Čuvajte Jugoslaviju!**

Izlazi svakog petka • Godišnja pretplata 50 Din • Uredništvo i uprava nalazi se u Učiteljskoj tiskari, Frančiškanska ulica 6 • Telefon broj 2177 • Račun Poštanske štedionice br. 12.943 • Oglasi po ceniku • Rukopisi se ne vraćaju



Ljubljana, 14 februara 1936  
God. VII • Broj 7

## GLAVNE SKUPŠTINE NAŠIH ŽUPA

Sada, kada su naše jedinice, društva i čete, položile račun o svome radu na svojim glavnim godišnjim skupštinama, dolaze na red glavne skupštine naših župa, koje imaju istu zadaću kao i one društava i četa, samo što je ta zadaća župa bažirana na široj osnovi, na jačem razmahu radnosti i na većoj težini odgovornosti. Rad društava i četa naime u mnogočem je, ako ne u svemu, ovisan od zanimanja i potstreka svojih župa. Ukoliko je to zanimanje i taj potstek veći i ukoliko su tesniji i češći lični kontakti župskih činilaca s upravama društava i četa, utoliko i ove jedinice mogu više da odgovaraju svojim zadacima.

Sokolski rad ne može da se vodi i da mu se daje pravilan smer samo sa zelenog stola i pisanom rečju, već sa taj rad treba živog i trajnog kontakta, koji ima da podržava svaku župu sa svim svojim područjem. Toga mora da bude svestan svaki član svake župske uprave, pa bilo da mu je određen rad u ovoj ili onoj grani župskog uzgojnog delovanja. Ne može se reći, koja je grana toga rada važnija, jer su one sve jednako važne, a uzete sve skupa, kao celokupni i jedinstveni upravno-uzgojni aparat one regulišu struju živih tokova sokolske svesti i aktivnosti, koji se prelevaju jednakomerno po svemu području. Sednicama župskih uprava, osobito sednicama prosvetnih i stručnih organa, mora da bude poglaviti cilj da stalno prosuduju opći položaj svoga područja i da ulažu svoje moralne i materijalne sile tamo gde su i potrebe preče i veće, te da odstranjuju sve greške i zapreke, koje se pojavljuju i koje se radi nesokolske svesti izražavaju u zastoj ili opadanju. Zadaće župskih uprava ne smiju da se kreću među četiri zida administrativne birokracije, već rad župskih uprava treba da se prošire i oseća od granice do granice i u svake kom kutku župskog područja. Što god se događa na tom području, ništa nije tako sitno i beznačajno, da ne bi bilo vredno zanimanja svijiu nas, i ni jedna inicijativa koja dolazi s terena, ma bila ona kako velika, ne sme da nas zastraši, kao što ne smemo da mimo- idemo ni one sitnije i neznatnije a da im ne poklonimo potrebnu pažnju i uvaženje. Život mora da zapljuskuje izvan okvira suhih pravila i pravilnika, jer se život ne da i ne može da zatvori i sabije u železne pregrade. Te forme su potrebne radi reda i discipline, da se pozove na odgovornost onaj koji prekorači granice sokolskog dostojanstva, ali u toj posudi reda i discipline mora neprestano da kipi živa tvorilacka moć svakoga i svih, koji se u tom živom stvaranju izjavljuju kao zdravi udovi jednoga tela i kao bitni i sastavni delovi jedinstvene neraz- deljive celine.

Vrlo dobra i kao sasvim uspešna pokazala se ustanova stalnih župskih prednjaka, koji bi morali biti stalno na terenu, ne samo da proučavaju rad svake jedinice, nego da ih i potiču i oduševljavaju za rad u vežbaonici, u koju moraju unositi život, privlačnost, i držati je u stalnom pokretu, da s tim osnovama sokolskog uzgoja otklanjaju iz vežbaonice ukorenjenost, ubijaju dosadu i iskorenjuju zastarelost. Stalni župski prednjaci mora da bude desna ruka župskog načelnika, njegov drugi ja koji ide od društva do društva i od čete do čete, s punom merom životnog oduševljenja, odvažnosti, zanosa i radosti. Kroz do- gledno vreme treba se pobrinuti da se taj živi spoj omogući također i među sestrom župskom načelnicom i ženskim odeljenjima jedinica, naime da se uvedu i stalne župske prednjace, a što bi imalo da bitno dopuni jedin- stven sistem sokolskog uzgojnog delovanja. Treba se također pobrinuti da toj dvojici budu stalni pratilci i najuži saradnici župskog prosvetara, ako je njemu samom to nemoguće, da bi tako ti uzgojni činitelji upotpu- njavali jedan drugoga u nastojanju i radu. Razume se, da se mora obratiti pozornost i knjižnici svake jedinice, gledati, da ova ima barem minimalni broj potrebnih knjiga i listova i pro- praviti, kako se knjižnica upotrebljava i kakav je njen uticaj u idejnom i stručnom pogledu. Tako postepeno dolazimo do harmonijskih uzgojnih uspeha, koji će sami po sebi biti naj- veća poticajna sila večite težnje za napretkom. Našem vidu nikako ne

## Sednica Saveza SKJ

Dne 8 o. m. održana je u Beogradu sednica izvršnog odbora Saveza SKJ, na kojoj su rešavana tekuća organizacijska pitanja.

Naredna sednica izvršnog odbora Saveza SKJ održaće se dne 28 o. m.

Plenarna sednica Saveza SKJ održaće se 29 o. m. u 9 časova ujutro u savez- nim prostorijama, o čemu će člano- vi savezne uprave biti i posebno pi- smeno izvešteni.

## Smučarska takmičenja Saveza slovenskog Sokolstva u Pustevnama

Kao što je već javljeno, održaće se na Pustevnama pod Radhoštom, u Češkoslovačkoj, u danima od 20 do 24 o. m. smučarska takmičenja češko- slovačkog Sokolstva, koja su ujedno proglašena i za takmičenja Saveza slo- venskog Sokolstva.

Za ova takmičenja češkoslovački Sokoli i Sokolice marljivo su se pri- pravljali. Nakon što su završili svoj trening članovi, počele su da treniraju dne 9 o. m. i češkoslovačke članice, koje će trenirati sve do 19 o. m.

Na ovim takmičenjima od strane jugoslovenskog Sokolstva učestvovaće 10 braće i 6 sestara, te dvoje braće u funkciji takmičarskih sudaca. Jugoslo- venske sokolske takmičare i takmičar- ke vodi savezni načelnik br. dr. Pihler i savezna načelnica s. Elza Skalarjeva.

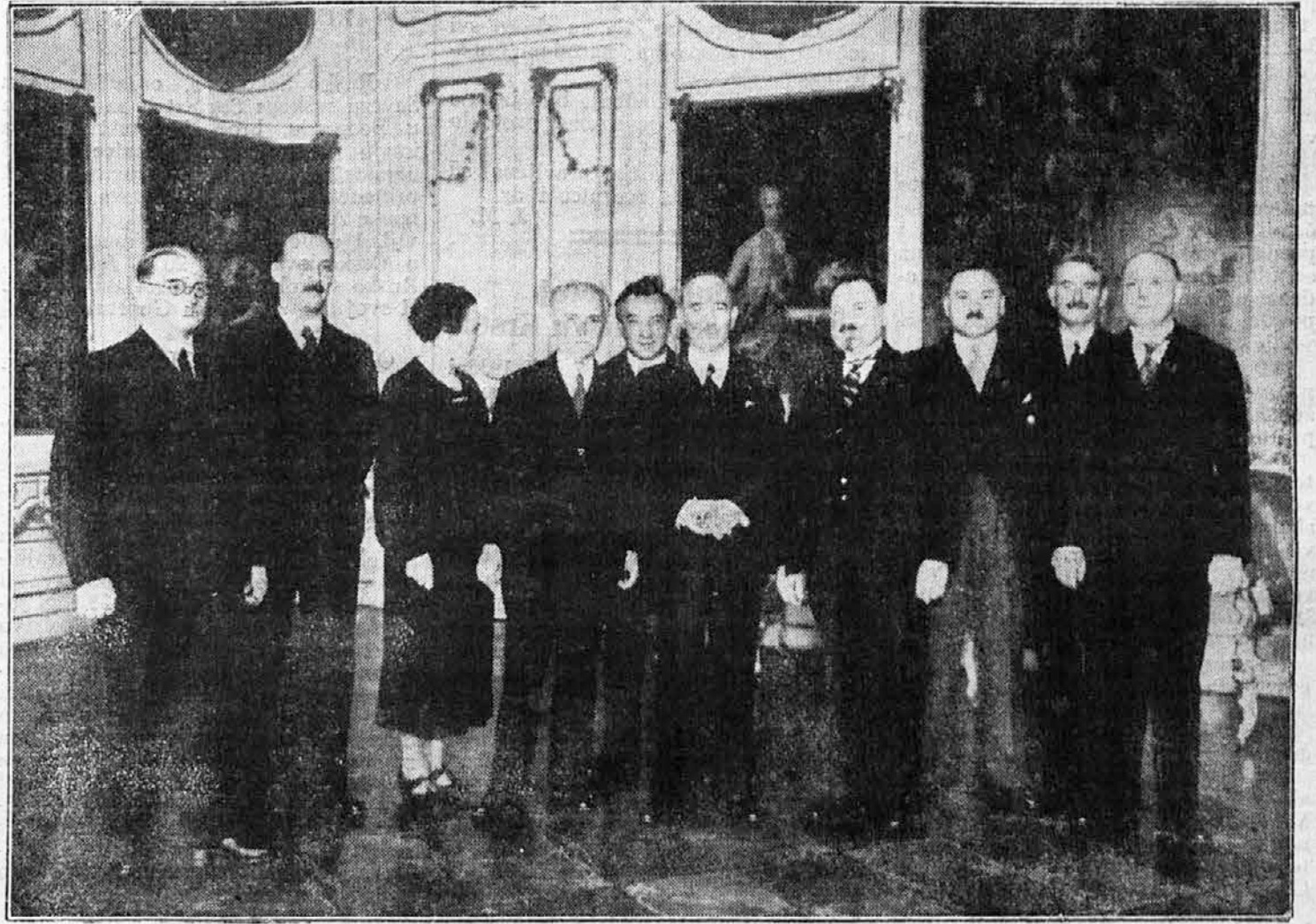
Pored Sokola, na ovim takmičenji- ma učeće učešća i češkoslovački voj- nici, koji će se takmičiti u patrolnom trčanju (1 oficir, 1 podoficir i 3 vojni- ka), zatim u takmičenju na 30 km sa zaprekama i pucanjem, u kombinov- nom takmičenju s trčanjem na 15 km, skokovima i u prostim skokovima. Or- ganizaciju vojničkih smučarskih takmi- čenja vodi češkoslovačka VIII divizija. Pobjednici na ovim takmičenjima dobi- će naročite darove ministarstva narod- ne odbrane, komande moravske armije i glavnog generalštaba.

## 65-godišnjica praške revije »Sokol«

Odlučna sokolska revija »Sokol«, koju je počeo izdavati god. 1871 u Pra- gu dr. Miroslav Tíř, stupila je ove go- dine u 65 godinu svoga izlaženja. U prvom broju ove revije, koji je izašao 1 januara 1871, bio je objavljen na uvodnom mestu znameniti Tířev čl- anak »Na zadatak, smer i cilj«, u kome je osnivač Sokolstva na jezgrovit način obrazložio češkoj javnosti zadatak, smer i cilj sokolskog pokreta i delova- nja. Revija »Sokol«, koja izlazi u nak- ladi od oko 10.000 primeraka kao gla- silo Praškog Sokola, najbolja je sokol- ska revija uopće. Praški Sokol inače za svoje društvene potrebe izdaje po- seban list, jer revija »Sokol« donosi sa- mo članke i rasprave od općeg sokol- skog značaja.

sme da izbegne ni gospodarska strana društvenog i četnog delovanja. I ta strana treba da se pažljivo motri, jer je zdrava materijalna osnova isto tako preko potrebna svakom smišlje- nom gospodarstvu, kao što je to po- treban temelj seljakovom domu.

Čujemo međutim, da je sve to do- bro i lepo, ali da je to iz ovih ili onih razloga u praksi neizvedivo. Čujemo među prigovorima i to, da su područja nekolicin župa prevelika. Ta tvrdnja je potpuno na mestu, a posebno u sluča- jevima, gde su saobraćajne prilike ne- dovoljne i gde se broj župskih jedi- nice penje na 100 pa čak i preko 200. U ovakvim slučajevima je svakako po- trebno rasterećenje, a koje se može provesti i bez teškoća. Treba naime područja župa smanjiti odnosno čitav područje Saveza razdeliti na veći broj župa nego što ih je danas, a gr- nice tih smanjenih župa odredile bi se tako, da bi se njihov teritorij po mo- gućnosti poklapao s granicama poli- tičko- upravne rezdeobe naše države. To bi bilo korisno i iz mnogih drugih razloga, a pogotovo u upravnom i ma- terijalnom pogledu. Ove nove župe, koje bi vezivale jednake ili barem slične ekonomske, saobraćajne, socijalne i kulturne prilike, grupisale bi se u po- sebne veće samostalne jedinice, nazo- vimo ih n. pr. zborove, te bi tako pret-



Pretstavnici češkoslovačkog Sokolstva kod novog predsednika Republike dra Eduarda Beneša

## Ličnost novog starešine Saveza poljskog Sokolstva, br. Frančiška Arciševska

Donosimo nekoliko podataka o novom starešini Saveza poljskog Sokol- sta br. Arciševska.

Brat Frančišek Arciševski rodio se 1890 godine u Kolomeji, ubavom gradu istočne Malopolske (bivše Gali- cie). Osnovnu školu pohađao je u Boršovu i Lavovu, gde je i vežbao među sokolskom decom. Nakon pre- rane smrti oca Adama, poslat je u ka- detsku školu u Košice, a zatim je na- stavio školovanje u Vajskirhenu i Medlingu. Godine 1910 završava nauke i biva proizveden u čin tehničkog po- potručnika. Sve do početka svetskog rata služio je kod saperskog bataljona u Krakovu, gde je učestvovao aktivno u sportskom životu. Naročito se ista- kao u mačevanju, odnevi nekoliko prvih nagrada. Za vreme rata bio je na frontu, a krajem rata postao je gene- ralštabi oficir. Godine 1918 bio je zarobljen na italijanskom frontu, gde kao svestan Poljak stupa zatim u Ita- liju kao dobrovoljac u legiju generala Halera s kojim dolazi preko Francuske u Poljsku. U godini 1919 dolazi na po- ložaj načelnika štaba VII divizije, koja je kasnije pretvorena u 18 pešadij- sku diviziju i na tom položaju odlukuje se u borbama s boljševicima, naročito

kod Kamenca Podolskog, Konstantova, Ostroga, Brodija i Varšave. Njegova sposobnost i odvažnost donela mu je glas jednog od najboljih poljskih ofi- cira te je bio i odlikovan ordenom Vir- tuti militari, kao i drugim odličijima.

Nakon svršenog rata br. Arciše- vski ostao je još do 1926 godine u aktiv- noj službi, postigavši u svojoj 35 go- dini čin generalštabnog pukovnika. Izišavši iz vojske posvetio se društve- nom i sportskom životu. Bio je pre- sednik Saveza Halerovih dobrovoljaca 1927 godine, a kasnije i inspektor stal- nih sokolskih družina kod načelnstva Saveza poljskog Sokolstva, zatim pet godina narodni poslanik u poljskom sejmu, a na ovogodišnjoj skupštini iza- bran je za starešinu Saveza poljskog Sokolstva, čiji je član od detinjstva.

## Smučarska takmičenja Saveza SKJ na Pohorju

Danas, u petak 14 o. m., započela su na Pohorju kod Maribora smučar- ska takmičenja Saveza Sokola Kralje- vine Jugoslavije, koja će potrajati u subotu 15 i nedelju 16 o. m.

Program ovih smučarskih takmi- čenja za prvenstvo Saveza Sokola Kraljevine Jugoslavije je sledeći: petak 14 o. m.: do podne dolazak učesnika u Maribor i zbor u Narodnom

domu. Po podne u 13 časova odlazak preko Strelišta — Bolfenka na Pohor- je i Mariborsku kuću; u 13.25 časova odlazak vlakom s glavne žel. stanice za Ruše, odavle polazak do Ruške kuće peške; u 19 časova sednica vodstva takmičenja u Ruškoj kući;

subota 15 o. m.: pre podne: takmi- čenje članova pojedinaca III razreda na 12 km; takmičenje članova pojedi- naca I i II razreda i starijih na 18 km; takmičenje članica pojedinke na 5 km; takmičenje muškog naraštaja pojedi- naca B razreda na 6 km;

po podne: takmičenje članova u smuku na 4,5 km; takmičenje članica u smuku na 2 km i takmičenje nara- štaja muškog i ženskog u smuku na 2 km;

u nedelju 16 o. m.: takmičenje u smučarskim skokovima na Betnavskoj skakaonici kod Maribora, čime se uje- dno i završavaju ova takmičenja, a na- veće proglašenje rezultata i oproštajni sastanak u Narodnom domu u Mari- boru.

Kako se poslednjih dana vreme popravilo te su i snežne prilike dosta povoljne, ovim sokolskim prvenstve- nim smučarskim takmičenjima učes- tvuje velik broj takmičara, a takmi- čenja će posetiti također i drugi broj- ni posetioci.

O toku i rezultatima ovih takmi- čenja izvešćemo potanje u narednom broju.

ono, što kod drugih vidi dobra i što odgovara njemim prilikama i potreba- ma, a da izbegne ono što je na drugom mestu otežavalo i prešlo koristan rad. Na taj način mogu sve naše župe da upoznaju, da je svemu našem nastoja- nju izvor ista ideja, da svi težimo istom cilju, a da metoda može da bude različita. A ideju, cilj i metode opet nosi jedna te ista i jedinstvena volja: dizati nivo narodne telesne i moralne kulture na visinu, koja je svima do- stupna.

S takvom jedinstvenom voljom, kao posledicom ozbiljnog studija jača se bistriina duha, kritično se prosuduje opći položaj u zemlji i pribavljaju se sredstva uzgojne radnosti, da se uklo- ne zapreke i teškoće i da se naš rad posvuda prilagodi potrebama naroda. A samo potrebe naroda moraju da nam budu kategoričan imperativ.

U okvir toga imperativa ide tako- der, i to u prvom redu, naša stalna bri- ga da povećamo obrambenu snagu na- roda, koji ništa više ne želi do li tra- jan mir i poštovanje suverenosti do- movine. A jamstvo za jedno i drugo je naša fizička moć, koju prožima duh junaštva i poštivanja sokolskog patri- otizma, a koji ne može da umanji nikakav vanjski utpiv, jer je taj sokol- ski patriotizam plod našeg nacionalnog uzgoja i zato je neodvisan od ma koje

strane. Tu brigu nam nalaze pored to- ga još i zakon o obaveznom telesnom uzgoju naroda, koji nam u 2 tački 7 člana daje prvenstvo (Službene novine od 2 februara 1934 br. 26/VI-61).

Ako konačno spomenemo još i iz- bore, koji će, gde je to potrebno, ob- noviti i dopuniti župske uprave i u njima u bratskoj saradnji združiti sta- ru i mladu braću i sestre u jedno ra- dino telo jedne misli, možemo da ka- žemo, da na naše glavne župske skup- štine gledamo kao na smotru našeg unutrašnjeg jednogodišnjeg rada, koji pak tek na župskim sletovima ima da dobije svoju pravu i istinsku vanjsku sliku. Priprema naime za svaki župski slet mora biti trajna, to mora da bude unutarnja priprema od sleta do sleta, priprema u upravi, a najveća i najjača ona priprema u vežbaonici, inače slika svega rada na tim sletovima ne bi bila prava ni istinska.

U ovom članku smo se samo uz- gredice dotakli nekolicin pitanja, koja spadaju u područje župskih glavnih skupština. Vlastita opažanja i vlastite inicijative otvaraju nove puteve i po- kazuju još i druge mogućnosti koris- nog razmišljanja, treznog zaključiva- nja i pozitivnog stvaranja. A u svemu pak što hoćemo i nameravamo ima da nas vodi staro sokolsko geslo: Napred, unek napred, ni koraka natrag!





# ROSIJA - FONSIER • društvo za osiguranje i reosiguranje • BEOGRAD

## Glavna skupština Sokolskog društva Visoko

Skupština ovoga društva održala se 12 i 13 1936 god. Društveni funkcioneri podneli su svoje izveštaje. Podnešen je ujedno i izveštaj odbora za gradnju Sokolskog doma, kao spomenika blagopokojnom Kralju Petru I Velikom Oslobođiocu, koji je stajao preko pola miliona dinara.

Sokolska se je svest na skupštini trijumfalno isprijala, priznala i odobrila rad prošlogodišnjih funkcionera, dala rezoluciju upravnom i nadzornom odboru, te jednoglasno izabrala novu upravu: starešina brat Vukojević Mirko; zam. starešine brat dr. Hajrudin Džananović; tajnik br. Milan Tanasković; načelnik br. Nešet Tafo; zam. načelnika br. Josip Elazar; načelnica s. Dragica Milić; zam. načelnice sestra Slavojka Bunjićević; prosvetar br. Salih Šabanović; ref. za sok. čete brat Aleksander Kozlov; prets. trezvenog oteka brat Hilmija Tafo; prets. muzičkog oteka br. Mihovil Ban; prets. pozorišnog oteka br. Nedeljko Janjević; domaćin brat Abid Frtuna; društveni lekar brat dr. Branko Midžor; blagajnik brat Nezir Bečarević. — Članovi odbora; br. Ibrahim Zečević i sestra Dragica Vojnović. — Nadzorni odbor: Vojislav Plavišić, Aleksandar Petrović, Nezir Sirić.

Na ovoj skupštini je odati priznanje 25-godišnjem sokolskom radniku dosadašnjem društvenom starešini i pretsedniku građevnog odbora bratu Josipu Plavišiću, izabravši ga jednoglasno doživotnim starešinom društva. S. S.

## Godišnja skupština Sokolske čete Rupe

U nedelju dne 26 januara održana je godišnja skupština Sokolske čete Rupe, kojoj su prisustvovali skoro svi članovi. Kao delegat matičnog društva Kistanje skupštini je prisustvovao br. Milan Budimir, starešina pomenutog društva. Skupštinu je otvorio br. Niko Barišić, starešina čete, koji je s nekoliko toplih reči pozdravio Nj. Vel. Kralja Petra II, što je od članstva prihvaćeno s oduševljenjem. Isto tako pozdravio je br. delegata, pa se je prešlo na čitanje izveštaja o radu u prošloj godini. Isepajne izveštaje podneli su: tajnik, blagajnik, načelnik i prosvetar, pa su isti primljeni bez primedbe. Nakon što je podeljen apsolutorij staroj upravi izabrana je nova, u koju su ušli: starešina: br. Niko Barišić; zam. starešine br. Luka Nadoveza; tajnik: sestra Marija Barać; blagajnik: br. Pajić - Majdić Filip; prosvetar: brat Stjepan Barać; načelnik: br. Dujo Ve-

rović; zam. načelnik: br. Barišić Jure i br. Barišić Josip i revizori: br. Silov Ante i Širić Mate.

Nakon izbora govorio je delegat matičnog društva br. Budimir te toplo preporučio upravi i članstvu, da složno i samopregorno nastave započetim radom. Na kraju se je zahvalio starešini na izboru, pa je skupština uz oduševljene poklike zaključena.

## Glavna skupština Sokolskog društva Zvornik

Dana 26 januara o. g. održana je skupština Sokolskog društva u Zvorniku. Skupštinu je otvorio starešina br. Stanko Kovačić, upućujući prve sokolske pozdrave Nj. Vel. Kralju Petru II. Zatim je pozdravio delegata župe Tuzla, i to starešinu župe br. Jovana Petrovića, te braću Svetlika Porovića i Muhameda Husića. Br. starešina je tada izneo važnije momente o prošlogodišnjem radu društva, a naročito je naglasio važan događaj za Sokolsko društvo u Zvorniku, što je u godini 1935 otpočelo s gradnjom Sokolskog doma. Time u vezi je ispred društva iskazao blagodarnost Savezu SKJ, te Kr. banskoj upravi Drinske banovine u Sarajevu na izdavanju pripomoći za gradnju doma. Izložio je dalje potrebu intenzivnog i složnog sokolskog rada u svim granama, te je pozvao sve prisutne, da bi što više doprineli napretku Sokolske.

Zatim su pročitani izveštaji: tajnika, načelnika, prosvetara, blagajnika, matičara, ekonomu, zdravstvenog i građevinskog oteka, revizionog odbora i odbora za čete. U ime župskih delegata zahvalio se na pozdravu starešina župe br. Jovan Petrović naglasivši veliku potrebu što složnijeg sokolskog rada. Nakon što je dana rezolucija staroj upravi, prešlo se na izbor nove, u koju su izabrana sledeća braća i sestre: za starešinu br. Stanko Kovačić, za njegovog zam. br. Drago Stanišić, za načelnika br. Mustafa Mustafić, za zam. br. Vaso Kovačević, za načelnicu s. Nata Despotović, za zam. s. Jevrosima Blagojević; za članove uprave izabrani su: Bogdan Kurpa, Boško Kovačević, dr. Sergej Jankićević, dr. Zinaida Gorjačkovskaja, Nikola Čurčić, Jovo Jevtić, Jovan Blagojević, Budimir Đurđević, Hamdija Hambralović, Stanimir Milošević, Veljko Tomić, Branka Nikolić, Danica Jovanović, Mara Jevtić, Vidak Kovačević, Luka Savić, Sadija Idrizović; revizion. odbor: Drago Popović, Ljilja Petrović i Gosa Blagojević.

Po završetku izbora starešina br. Stanko Kovačić zahvalio se svima prisutnima, te je ponovno pozvao sve članstvo da svojski prione radu.

nacionalnih, političkih, kulturnih i literarnih prilika kod svih tih naroda. Godine 1902 postao je profesor slavistike na univerzitetu u Graecu, a godine 1917 otišao je u Nemačku, gde je, nakon smrti profesora Leskiena u Lajpejgu, preuzeo katedru slavistike, dok nije godine 1920 otišao u Prag, gde još i danas radi. Dr. Murko napisao je bezbroj studija, eseja i rasprava od kojih je velik broj učenika, od kojih danas mnogi zauzimaju u svim slovenskim narodima položaje uglednih slavista. Nije ni čudo, da se 75-godišnjice dr. Murka seća uz naš narod i ostali slovenski svet, kao i mnogi drugi narodi.

Šestogodišnjica Visokih Dečana. Jedna od naših najvećih i najznamenitijih istorijskih građevina su Veliki Dečani, koji su bili dograđeni 1336, kako je to skoro nepospornio dokazao nakon drugih studija pokojni prof. St. Novaković, jer je te godine izdana i čuvena Dušanova dečanska Hrisovulja. Manastir Visoki Dečani s krasnom crkvom, posvećenom Bogu Ocu - Pantokratoru bio je svojih prvih godina središte srpske kulture, a kasnije čuvar starih tradicija; gradio ih je čuveni kotorski arhitekt Vid, kojega je pozvao u srpske krajeve kralj Stevan Uroš III. Crkva, koja je kasnije restaurirana, spada u red naših najlepših građevina uopšte i bogata je na umetničkim slikama. Pred 40 godina Turška je ustupila Visoke Dečane ruskim kaluderima, koji su stajali pod zaštitom ruskog konzula u Prizrenu. Oni su sve do svršetka balkanskog rata brižljivo i savesno čuvali stare narodne tradicije i relikvije srpskih vladara. Knez Aleksandar Karađorđević opravio je 1849 o svom trošku raku s moštima sv. Kralja Dečanskog, a i blaženopočivši kralj Aleksandar I Ujedinitelj spadao je među dobrotvore tog manastira.

75-godišnjica Bjarnata Krauca. Mali lužičko-srpski narod, koji baš poslednjih dana ponovno doživljuje teške udarce sa strane nemačkih vlasti, setio se je 5. o. m., a s njim i svi slovenski narodi, sedamdesetpetogodišnjice Bjarnata Krauca, najvećeg sina lužičkog naroda, kojeg cene i poštuju i Nemci.

Jubililarac, sin učiteljev, rodio se je u selu Jitra u Gornjoj Lužici. Nakon svršene osnovne i niže srednje škole, pohadao je učiteljsku školu i postao učitelj u Rakecima. Godine 1883 oteo se u Draždanc (Dresden), ali je ipak ostao veran svom narodu. Zbog svog nacionalnog i kulturnog rada postao je Krauc jedan od najpopularnijih kulturnih radnika. Već u svojim mladim godinama pokazao je talenat za glazbu, kojoj se je u kasnijim godinama potpuno posvetio. Već kao student bio je dirigent pevackog društva »Svoboda« u Budišinu, a kasnije je kao učitelj vodio i organizirao pevacke horove i po selima. U Draždancima bio je niz godina horovoda češkog pevackog hora »Hlahoh«, s kojim je priredivao odlične koncerte, na kojima je propagirao lužičko-srpsku narodnu i umetnu pesmu. Nakon svet-skog rata osnovao je Savez lužičko-srpskih pevackih društava i s horom Lumir, poneo je tu lepu pesmu i u slobodnu Češkoslovačku. Brojne su njegove kompozicije za solo hor, orkestar, mnogo je harmonizirao, a izdavao je i muzikalni priloga lista »Lužica« pod imenom »Skovrončik«. Njegovu poslednju, najnovije delo je školska pesmarica »Naše spjevic«. Član je Češke akademije nauka i umetnosti.

Stogodišnjica rođenja Nikolaja A. Dobroljubova. Čitav slovenski svet setio se je 6. o. m. 100-godišnjice rođenja Nikolaja Aleksandrovića Dobroljubova, koji spada u red najvećih, najjačih, najduhovitijih i najdubljih ruskih kritika. Nažalost ovaj genijalni čovek umro je u svojoj 25 godini, ali je njegov uticaj na rusku literaturu i novinstvo bio ipak toliko jak, da ga se ruska literarna javnost seća još i danas. Nakon svršenog školovanja u rodnom mestu, Nižem Novgorodu, otišao je u Petrograd, gde je studirao u Glavnom pedagoškom zavodu. Nakon smrti svojih roditelja bio je u teškom položaju, jer je morao da se brine i za mladu braću i sestre. Našao je zaposlenje u redakciji »Sovremenik«, gde je preuzeo rubriku kritike. Na Dobroljubova vrlo je uticao Černiševski voda revolucionarne omladine, koji mu je postao učitelj, savetnik ali i prijatelj, kasnije mu je bio drug i Nekrasov. Od njegovih većih dela poznata je kritička studija o Gončarovom romanu »Oblomov«, nadalje kritička rasprava »Temnoje carstvo«, posvećena radovima Ostrovskeog i kritički pregled Turgenjevovog romana »Nakanuna«.

† Dr. Vinko Pulišić. Dne 10 o. m. sahranjen je u svom rodnom mestu Olib bivši nadbiskup zadržski i metropolit dalmatinski dr. Vinko Pulišić, uzor blagog sveštenika i čoveka. Umro je u 83 godini svog života. Gimnaziju i teologiju svršio je u Zadru, a više teološke nauke u Beču, gde je doktorirao. Niz godina bio profesor teologije u Zadru, gde se je isticao svojom učenošću. I kasnije, kada je postao biskup šibenički i napokon nadbiskup zadržski, ostao je lično vanredno skroman i brinuo se je samo za duhovno dobro svojih vernika. Kao čovek koji nije volio borbu klonio se je političkog života, strogo se držeci načela, da je svešteniku mesto u crkvi i školi. Nakon italijanske okupacije pokojnik se povukao iz Zadra jer nije mogao gledati patnju i progone našeg naroda, kojeg je voleo iznad svega. Tiho i povučeno živeo je u svom rodnom Olibu, gde je bio i sahranjen dne 10 o. m. uz veliko učeće naroda i svećenstva.

Razne kulturne vesti. Na beogradskom univerzitetu odano je u nedelju 9 o. m. zasluženo priznanje najstarijem članu medicinskog fakulteta dr. Rihardu Burianu, uglednom nastavniku fiziologije i poznatom naučniku, koji uživa velik ugled i u inostranstvu. Preko 40 godina već radi ovaj naučnik na univerzitetima, pa je odgojio u Beogradu niz daka, od kojih su danas već nekoji poznati kapaciteti na medicinskom polju. Odlikovan je ovom prilikom ordenom Jugoslovenske krune II stepena.

Dne 6 o. m. umro je u sanatoriju u Novom Smokovcu u Slovačkoj poznati slovački pesnik i književnik Vladimir Roj. Pokojnik se je rodio u selu Kohanovec u dolini Vaha 17 aprila 1885 kao potomak slovenizirane hugenotske porodice, koja se je u XVII veku iselila iz Francuske. Posvetio se svećeničkom zvanju i službovao je kao protestantski paroh u raznim krajevima. Pr-

ve njegove pesme izašle su u pojedinim revijama 1908, a samostalnu zbirku pesama izdao je pod naslovom »Preko rose i trnja« tek 1921. Kasnijih godina izdao je i druge zbirke, kojima je stekao glas odličnog pesnika. Mnogo je prevodio s nemačkog, engleskog i francuskog, a poznat je bio i kao odličan govornik te odlučan pristaša češkoslovačkog jedinstva.

## MALE VESTI IZ NAŠIH JEDINICA

ARTIČE. — Prireditev. Dne 19 januara je priredilo Sokolsko društvo Artiće ljudsko igr: »Ljubavi cvet je zamoren«. Igra je uspeła odlično. Igralci so rešili svoje vloge nad vse zadovoljivo. Odmore je krajsala domača društvena godba na pihala, ki je v tem kratkem času obstoja tudi ona dosegla zaviljlive uspehe.

GENERALSKI STOL. — Konstituisanje Prosv. odbora. Dana 9 februara konstituisao se PO ove čete ovako: pretsednik i referent za štampu brat Josu Matešić. Zamenik prosvetara, potpretsednik, referent za socijalnu skrb, zadržugarstvo i narodno prosvetavanje br. Veeelić Radivoj. Tajnik, knjižničar, gospodar i referent za ekonomsko podizanje sela br. Pero Matešić. Zapisničar, referent za priredbe, predavanja i govore pred vrstom brat Dušan Petrović, Statiščar, referent za muške vežbače kategorije i zdravstvo br. Mlinae Josu, Matičar, referent za trezenost i vežbače ženske kategorije s. Brajković Zora.

GOSPIĆ. — Lutkarska pretstava. Dne 4 februara davala se lutkarska pretstava: »Čoso u morskim dubinama« u 5 činova, koja je svojom romantičkom sadržinom punom mašte

zanela našu malu stalnu publiku i prenela je u carstvo vodenjaka. Ovak je komad napisao i udesio za lutkarsku pozornicu naš lutkarski režiser br. Oto Bulart. — Pretstava je bila vrlo dobro režirana, scenarija adekvatna i odziv dečje publike velik.

KRIZEVCI. — Akademija u Sokolovu. Sokolsko društvo Sokolovac priredilo je 1 februra ove godine svečanu akademiju u spomen prosvetitelja sv. Save i biskupa Strosmajera. Program je bio dobar, te je cela priredba potpuno uspeła.

KRIZEVCI. — Čajanka. Na rođendan velikog jugoslovenskog vladike J. J. Strosmajera priredilo je ovdašnje sokolsko društvo predavanje s čajankom. Predavač br. Arko izložio je glavne karakteristike života Strosmajera, a iza toga se razvio ples i zabava.

PETROVARADIN. — Proslava Strosmajerova. Sokolsko društvo proslavilo je uspomenu na velikog biskupa svečanom akademijom. Iza govora, pevanja i deklamacija bile su razne ritmičke vežbe, u kojima su nastupile sve kategorije. Akademija je bila odlično posećena. Velika dvorana sok. doma bila je dupkom puna.

SIRIG. — Svetosavska proslava. Dne 27 januara 1936 priredilo je naše društvo svetosavsku zabavu. Ova zabava uspeła je na puno zadovoljstvo kako u moralnom tako i u materijalnom pogledu. Izvedena su dva pozorišna komada, te nekoliko recitacija i deklamacija.

SUTORINA. — Svetosavska proslava. Sokolska četa u Sutorini proslavila je i ove godine dan sv. Save. Po bogoslužjenju bio je skup pripadnika u školi, gde je održan program. Uveče bila je uspeła akademija. Posle predavanja prosvetara čete Derića izvedene su ove tačke programa, a nato je bilo narodno veselje.

## Izašle su tri nove knjige!

Provaznikova - Skalarjeva - Šulce:

**Vežbe na spravama za članice i ženski naraštaj**

Cena 20— Din

Verij Švajgar:

**Uputstva za statistički rad.** — Cena 10— Din

Rafael Ban:

**Vežbačevo temeljno znanje.** — Cena 6— Din

Porudžbine prima i izvršava

**Jugoslovenska sokolska mafica**  
Ljubljana — Narodni dom

Oglašivite u „Sokolskom glasniku“!



IZRADJUJEM po propisu sve vrste sokolskih zastava, kao i sve vezove sa zlatom i svilom. Prodajem zlato za vez.

**NIKOLA IVKOVIĆ**  
NOVI SAD

Učiteljska tiskarna

registрована zadruga z. o. z.  
Ljubljana  
Františkanska 6

Tiska šolske, mladinske, leposlovne i znanstvene knjige u enobarnem i večbararnem tisku. Brošure in knjige v molih in največjih nakladah. — Časopise, proračune, vabilo, jedilnice, liste, plakate. Okusna oprema ilustriranih katalogov, cenikov in reklamnih listov. — Šolski zvezki za osnovne, meštanske in srednje šole. Risanke, dnevniki, beležnice in lepopisnice

Horocića s praloma tudi područna knjigarnu v Mariboru palača banovinske hranilnice

Izdeluje diazo-amoniak-papir »JASNIT«, za kopiranje načrtov, ki je edini 100% domač izdelek te vrste v državi



KLISAJE  
vseh vrst fotografij  
all razboah  
izvrsne  
najsolidnije

KLISARNA ST-DEU  
LJUBLJANA-DALMATINOVA 13